

ACORD SOCIAL EN MATÈRIA DE PROCESSOS D'ELECCIÓ A LA REPRESENTACIÓ LEGAL DELS TREBALLADORS EN EMPRESES EN LES QUALS CONCORRIN FIGURES DE TREBALL A DISTÀNCIA

Antecedents

La pandèmia de la COVID-19 ha suposat una crisi sanitària a nivell mundial sense precedents, que s'ha transmès de manera volàtil i inusitada al teixit econòmic i social, provocant una paralització de l'economia mundial.

En el cas d'Espanya, l'expansió de la malaltia va obligar a l'aprovació del Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es va establir l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19, que va comportar importants mesures restrictives de la mobilitat i l'economia que van implicar el cessament parcial o total de determinades activitats.

Des de llavors i fins avui, continuen regint mesures de restricció de la mobilitat de les persones i de l'activitat econòmica, emanades de les autoritats sanitàries competents, l'objecte de les quals és la protecció de la salut de la ciutadania mitjançant la prevenció del contagi i propagació del virus SARS-CoV-2.

En aquest entorn de pandèmia de la COVID-19, el treball a distància s'ha presentat com un instrument social i sanitari destinat a coadjuvar en l'efectiva realització de les mesures sanitàries. Concretament, en l'àmbit laboral ha suposat una mesura preventiva de naturalesa organitzativa per a allunyar del perill de contagi a les treballadores i treballadors.

Així mateix el treball a distància s'ha constituït en una fórmula per a evitar o reduir l'àmbit d'afectació personal i els efectes extrems d'una mesura de regulació d'ocupació, fos aquesta un ERTO per força major o un ERTO per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció. D'aquesta manera, el treball a distància s'ha revelat també com un mecanisme eficaç de manteniment de l'ocupació i foment de la continuïtat de l'activitat econòmica en el context de la COVID-19.

Davant la necessitat de donar resposta a una reclamació social, el Govern d'Espanya va aprovar el Reial decret llei 28/2020, de 22 de setembre, de treball a distància, figura jurídica regulada prèviament en l'article 13 de l'Estatut dels Treballadors.

L'esmentada norma regula el treball a distància, amb especials esments a la modalitat de teletreball, partint dels principis que sempre han inspirat aquesta institució, a saber: prestació de serveis amb caràcter preponderant fora del centre de treball de l'empresa, la voluntarietat per a la persona treballadora i l'empresa, així com la igualtat de drets dels treballadors i treballadores que presten serveis a distància.

Sense perjudici de reconèixer la igualtat de drets, el Reial decret llei 28/2020 no ha establert regulació específica per al desenvolupament dels processos d'elecció de la representació legal dels treballadors en les empreses en les quals concorrin figures de treball a distància, especialment quan aquesta sigui la modalitat organitzativa preponderant. En aquest sentit, el text normatiu s'ha limitat a reconèixer en el seu article 19.3 el dret dels treballadors i treballadores a distància a acudir al seu centre de treball o lloc de votació per a exercir el dret a vot.

Així les coses, resulten plenament d'aplicació les prescripcions contingudes en el Títol II, Capítol I de l'Estatut dels Treballadors, la Llei orgànica 11/1985, de 2 d'agost, de Llibertat Sindical i el Reial decret 1844/ 1994, de 9 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament d'eleccions a òrgans de representació dels treballadors en l'empresa.

Per tot això, en la Comissió d'Eleccions Sindicals Territorials per al seguiment de l'Acord de de 2 de juliol de 2020 per al reinici dels processos electorals, després de la seva suspensió per la Covid-19 a les Illes Balears, es va plantejar la problemàtica en el desenvolupament dels procediments electorals en les empreses en les quals es va implantar el teletreball arran del Covid-19, i la necessitat d'elevat un acord sobre aquesta matèria a la Mesa Social Tripartida, per al seu debat i aprovació. Proposta que va ser realitzada pels membres de la Comissió composta per la Unió General de Treballadors (UGT), Comissions Obreres (CCOO), Unió Sindical Obrera dels Illes Balears (ÚS) i la Direcció General de Treball i Salut Laboral.

ACORD

Davant l'absència d'una regulació pròpia i específica per al desenvolupament dels processos d'eleccions sindicals en les empreses en les quals operin figures de treball a distància reconegudes en el Reial decret llei 28/2020, a l'empara de la normativa esmentada en l'apartat anterior:

I.- Les empreses en les quals es promoguin eleccions a òrgans de representació unitària hauran de garantir a les persones treballadores que presten serveis a distància el seu dret a la representació col·lectiva unitària i sindical.

Per a això permetran que les organitzacions sindicals participin en els processos electorals amb plenes garanties, dins del marc de principis i facultats reconeguts per l'Estatut dels Treballadors, la Llei orgànica de Llibertat Sindical i el Reial decret 1844/1994.

II.- En el moment de la constitució de la mesa electoral, considerada data d'inici del procés electoral (art. 74.2 de l'Estatut dels Treballadors), les empreses proporcionaran mecanismes que evitin obstacles de comunicació, promoció i desenvolupament del procés electoral entre els promotors de les eleccions sindicals, la representació legal dels treballadors -si n'hi hagués-, les organitzacions sindicals que hagin manifestat expressament la voluntat de participar en el procés electoral, així com la totalitat dels treballadors i treballadores de l'empresa.

A títol no exhaustiu poden citar-se, adreces de correu electrònic i/o un tauler d'anuncis virtual.

III.- Les empreses permetran la presència de les persones treballadores a distància en el seu corresponent centre de treball o lloc de votació per a exercir el dret a vot, tal com preveu l'article 19.3 del Reial decret llei 28/2020.

IV.- L'ampliació del calendari electoral per un període de 20 dies naturals des de la data de posada a disposició per l'empresa dels mitjans i eines necessaris per al normal desenvolupament del procés electoral, sense perjudici del que pugui acordar la mesa electoral en exercici de les seves funcions i facultats.

V.- Sol·licitar al Govern d'Espanya l'aprovació d'una regulació específica, o en el seu cas, una modificació de la normativa vigent, que reguli els processos d'elecció de la representació legal dels treballadors en les empreses en les quals operin figures de treball a distància reconegudes en el Reial decret llei 28/2020. Tot això a fi de garantir el dret a la representació unitària i sindical de les persones treballadores, així com els drets i facultats de les organitzacions sindicals.

Palma, 25 de març de 2021

Membres nats Mesa Social Tripartida

Sra. Virginia Abraham Orte

Membres no nats Mesa Social Tripartida

Representants de les organitzacions empresarials

Sr. Sergio Bertrán Damián (CAEB)

Sr. Gustavo de Vicente Murciano (PIMEB)

Representants de les organitzacions sindicals

Sr. Miguel Herranz Bonet (UGT)

Sra. Yolanda Calvo Rodríguez (CCOO)

(*) Fer constar que la versió castellana del text és reproducció de l'original signada i que la versió catalana n'és una traducció.